

«Οι εξατομικευμένες θεραπείες αυξάνουν το προσδόκιμο ζωής»

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Ο Διευθυντής του Ογκολογικού Τμήματος και μέλος του ΔΣ της Pfizer Hellas κ. Νίκος Χατζηνικολάου.

Με αφορμή μια από τις σημαντικότερες Παγκόσμιες Ημέρες, την 4^η Φεβρουαρίου Παγκόσμια Ημέρα κατά του Καρκίνου, ο Διευθυντής του Ογκολογικού Τμήματος και μέλος του ΔΣ της Pfizer Hellas κ. Νίκος Χατζηνικολάου, μίλησε στο www.naftemporiki.gr για τις νέες θεραπείες ενάντια στη μάστιγα του καρκίνου, για την προσέγγιση των ειδικών μέσω της εξατομικευμένης θεραπείας αλλά και για την προσφορά της Pfizer Hellas στον έλληνα ασθενή.

1. Η 4^η Φεβρουαρίου έχει καθιερωθεί ως η παγκόσμια ημέρα κατά του Καρκίνου. Τί λένε οι στατιστικές και ποιοι είναι οι σημαντικότεροι παράγοντες κινδύνου που συνδέονται με τον καρκίνο?

Οι στατιστικές λένε ότι ο συνολικός αριθμός ασθενών με καρκίνο αυξάνεται κάθε χρόνο. Υπολογίζονται σε 14 περίπου εκατομμύρια οι νέες περιπτώσεις καρκίνου που διαγιγνώσκονται κάθε χρόνο παγκοσμίως. Η αύξηση αυτή από τη μία πλευρά είναι αποτέλεσμα της αύξησης της γήρανσης του πληθυσμού. Η γήρανση βέβαια από μόνη της δεν είναι αιτία καρκίνου· πρόκειται μάλλον για μια απεικόνιση της

συσσωρευτικής επίδρασης πολλών παραγόντων. Ένας άνθρωπος 60 ετών έχει εκτεθεί δύο φορές περισσότερο σε παράγοντες κινδύνου για την ανάπτυξη καρκίνου από ότι ένας άνθρωπος 30 ετών. Το πρόβλημα λοιπόν είναι οι παράγοντες κινδύνου και όχι η ηλικία. Βιώνουμε μια σημαντική αλλαγή στον τρόπο με τον οποίο προσεγγίζουμε τον καρκίνο. Τις τελευταίες δεκαετίες η κατανόηση που έχουμε για τον καρκίνο έχει αλλάξει από την απλουστευμένη άποψη της μιας «ομοιόμορφης» νόσου σε αυτήν της σύνθετης ομάδας νόσων ποικίλης προέλευσης , διαφορετικών γενετικών χαρακτηριστικών και ξεχωριστής κλινικής εικόνας . Αντίστοιχα διαφορετικές κακοήθειες έχουν συσχετιστεί με διαφορετικούς παράγοντες κινδύνου. Όμως, κάποιοι κοινώς αποδεκτοί παράγοντες κινδύνου που έχουν μελετηθεί επαρκώς και έχουν συσχετιστεί με την ανάπτυξη κακοήθειας είναι, το κάπνισμα, το οικογενειακό ιστορικό καρκίνου, η υπερβολική κατανάλωση αλκοόλ, η έκθεση σε κάποιες μορφές ακτινοβολίας (συμπεριλαμβανομένης και της υπεριώδους ηλιακής ακτινοβολίας), κάποιες χημικές ουσίες, καθώς και η παχυσαρκία. Για αυτό είναι σημαντικό να μειώνουμε τους παράγοντες κινδύνου όπου αυτό είναι εφικτό. Η διακοπή καπνίσματος, η υγιεινή διατροφή, η σωματική άσκηση αποτελούν σημαντικούς παράγοντες που θα μπορούσαν να βοηθήσουν στη μείωση της επίπτωσης των διαφόρων τύπων καρκίνου.

2. Η 4^η Φεβρουαρίου είναι αφιερωμένη στην πρόληψη κατά του καρκίνου. Πρόληψη όμως χωρίς διάγνωση δεν γίνεται. Πώς επιτυγχάνεται όμως η έγκαιρη διάγνωση και που χωλαίνουμε ως χώρα σε αυτό?

Η έγκαιρη διάγνωση είναι εξαιρετικά σημαντική αφού εάν ο καρκίνος διαγνωστεί σε πρώιμα στάδια μπορεί να αντιμετωπιστεί πολύ καλύτερα. Η θέσπιση προγραμμάτων προσυμπτωματικού ελέγχου είναι ένας τομέας στον οποίο πρέπει οπωσδήποτε να επενδύσει η πολιτεία. Εδώ όμως τα πράγματα είναι κάπως πολύπλοκα. Βλέπετε, όπως προανέφερα ο καρκίνος δεν είναι μία νόσος. Κάθε κακοήθεια παρουσιάζει διαφορετικά χαρακτηριστικά και συμπτωματολογία. Άλλο πρόγραμμα προσυμπτω- ματικού ελέγχου χρειαζόμαστε για τον καρκίνο του μαστού και άλλο για τον καρκίνο του παχέως εντέρου κ.ο.κ.

Δεύτερον ο προληπτικός έλεγχος γίνεται σε ασυμπτωματικούς και ως επί το πλείστον σε υγιείς ανθρώπους και το όφελος του ελέγχου πρέπει να είναι μεγαλύτερο από τον κίνδυνο στον οποίο εκτίθενται οι συμμετέχοντες είτε σε επίπεδο ιατρικής πράξης (έκθεση σε ακτινοβολία, επιπλοκές από πιθανές ιατρικές επεμβάσεις) είτε σε επίπεδο ψυχολογικό. Σχεδόν όλα τα προγράμματα προ συμπτωματικού ελέγχου έχουν ένα ποσοστό ψευδών διαγνώσεων έτσι το άγχος και η αγωνία που προκαλείται από μια τέτοια διάγνωση είναι ένας παράγοντας που πρέπει να λάβουμε σοβαρά υπόψη όταν αξιολογούμε τέτοια προγράμματα. Τέλος

βέβαια υπάρχει και το θέμα του κόστους . Στην Ελλάδα δυστυχώς χωλαίνουμε στο θέμα της χρηματοδότησης. Το θέμα όμως εκτός του ότι αφορά την υγεία και την ευρωστία των ασθενών είναι αποφασιστικής σημασίας και για τη βιωσιμότητα του συστήματος υγείας καθώς η έγκαιρη διάγνωση και αντιμετώπιση του καρκίνου σαφέστατα αυξάνει το προσδόκιμο επιβίωσης των ασθενών ενώ επιπρόσθετα μειώνει και το κόστος θεραπείας.

3. Οι εξελίξεις στην ογκολογία εστιάζουν στα νέα καινοτόμα σκευάσματα και στην εξατομικευμένη θεραπεία. Η ογκολογία είναι από τους βασικούς τομείς όπου υπάρχει εύρος χρήσης αυτών των δύο. Θα θέλατε να μας εξηγήσετε πως συμβάλουν ο κάθε ένας τομέας από αυτούς ως προς τον ασθενή;

Η εξατομικευμένη θεραπεία είναι πολύ σημαντική εξέλιξη στην ογκολογία. Με την πρόοδο της γενετικής και την αποκωδικοποίηση του ανθρώπινου γονιδιώματος μπορούμε πλέον να εντοπίσουμε διαφορές στο γενετικό υλικό των διαφόρων όγκων . Η καινοτομία της εξατομικευμένης θεραπείας είναι ότι έχει αλλάξει ο τρόπος που σχεδιάζουμε πλέον τα φάρμακα · στο παρελθόν αξιολογούσαμε τη δυνατότητα ουσιών να καταστρέφουμε όσο το δυνατόν περισσότερους τύπους καρκινικών κυττάρων. Αυτό που κάνουμε τώρα είναι να βρίσκουμε τα «σφάλματα» που συναντάμε συχνά στο γενετικό υλικό των όγκων και στη συνέχεια να αναπτύσσουμε μόρια που στοχεύουν σε αυτά τα σφάλματα. Αυτή η κατηγορία φαρμάκων ονομάζεται στοχεύουσες θεραπείες. Η προσέγγιση αυτή συχνά απαιτεί να γίνει έλεγχος στο γενετικό υλικό του ασθενή και βάσει των αποτελεσμάτων να χορηγείται η κατάλληλη θεραπευτική αγωγή. Με τις στοχεύουσες θεραπείες αυξάνεται η πιθανότητα καλύτερης ανταπόκρισης στην αγωγή ενώ τα φάρμακα αυτά έχουν συνήθως λιγότερες ανεπιθύμητες ενέργειες από τη χημειοθεραπεία. Στη πιστεύουμε ότι στη μάχη κατά του καρκίνου κάθε άνθρωπος είναι ξεχωριστός. Έτσι πρέπει να είναι και η θεραπεία του. Η καινοτομία όμως δεν σταματάει εδώ.- Η ανάπτυξη του τομέα της ανοσολογίας δημιουργεί μεγάλες προσδοκίες χρειάζεται όμως ακόμα αρκετή έρευνα για να μπορούμε να μιλήσουμε πιο συγκεκριμένα. Η ανοσο-ογκολογία αφορά ουσιαστικά στην ανάπτυξη τρόπων αξιοποίησης του ίδιου του ανοσοποιητικού συστήματος του οργανισμού για την καταπολέμηση του καρκίνου. Βρισκόμαστε ακόμα στην αρχή της πορείας κατανόησης του τρόπου με τον οποίο οι παράγοντες αυτού του είδους μπορούν να χρησιμοποιηθούν όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερα για την θεραπεία του καρκίνου. Έχουν ωστόσο αυτοί οι παράγοντες τη δυνατότητα να βοηθήσουν χιλιάδες καρκινοπαθείς στον κόσμο.

4. Τα καινοτόμα φάρμακα σε παγκόσμιο επίπεδο έχουν απορροφηθεί ως το απαραίτητο «όπλο» στη φαρέτρα των γιατρών που αντιμετωπίζουν τη μάστιγα του καρκίνου στους ασθενείς τους. Αντίθετα, στην Ελλάδα της οικονομικής κρίσης εστίασαμε στην τιμή τους και όχι στην προσφορά

τους. Θα θέλατε να μας πείτε ένα ακριβό τέτοιο σκεύασμα κατά πόσο αποφέρει μείωση των συνολικών δαπανών στην Υγεία;

Ένα νέο φάρμακο τιμολογείται βάσει της αξίας που προσδίδει , λαμβάνοντας υπόψη πολλές παραμέτρους. Σε αυτές τις παραμέτρους περιλαμβάνονται η αποτελεσματικότητα του φαρμάκου σε σύγκριση με τις υπάρχουσες θεραπείες, η ασφάλεια και οι ανεπιθύμητες ενέργειες που συνδέονται με αυτό, καθώς και τα οφέλη του στην κοινωνία, τους ασθενείς και τις οικογένειές τους. Ένα φάρμακο με λιγότερες ανεπιθύμητες ενέργειες οδηγεί συχνά σε αυξημένη συμμόρφωση, λιγότερες επανεισαγωγές στο νοσοκομείο και παραγωγικότερη ζωή για τους ασθενείς. Ένα νέο φάρμακο είναι το αποτέλεσμα των τεράστιων προσπαθειών που έχουν καταβληθεί στον τομέα Έρευνας και Ανάπτυξης , ενώ η τιμή του είναι γενικά το αποτέλεσμα εκτενών διαπραγματεύσεων και αλληλεπιδράσεων μεταξύ μιας φαρμακευτικής εταιρείας , των συστημάτων υγείας και των εθνικών αρχών τιμολόγησης.

Συγκρίνοντας τις κυριότερες αιτίες θανάτου παγκοσμίως , διαπιστώνουμε ότι ο καρκίνος προκαλεί τις υψηλότερες οικονομικές απώλειες στα συστήματα υγείας. Τα βελτιωμένα αντικαρκινικά φάρμακα μπορούν να έχουν τεράστιο αντίκτυπο. Παρατείνουν την παραγωγική ζωή των ασθενών , εξοικονομώντας με τον τρόπο αυτόν χρήματα για τα συστήματα υγείας , ενώ ταυτόχρονα προσφέρουν στους ασθενείς περισσότερο πολύτιμο χρόνο με τα προσφιλή τους πρόσωπα.

5. Ποια είναι η συνεισφορά της Pfizer ;

Εμείς οι εργαζόμενοι στο ογκολογικό τμήμα της Pfizer γνωρίζουμε καλά πως ο καρκίνος αλλάζει τη ζωή των ανθρώπων. Από τη στιγμή της διάγνωσης η ζωή όσων προσβάλλονται από τη νόσο δεν θα είναι ποτέ πια η ίδια. Στη Pfizer είναι πολύ ισχυρή η δέσμευσή μας να διαδραματίσουμε πρωταγωνιστικό ρόλο στην ανάπτυξη νέων φαρμάκων που προσδίδουν πραγματική αξία . Το ερευνητικό χαρτοφυλάκιο του Τμήματος Ογκολογίας της Pfizer περιλαμβάνει πολλά ερευνητικά προγράμματα που βρίσκονται σε διάφορα στάδια ανάπτυξης, κάποια εκ των οποίων αφορούν σπάνιες μορφές καρκίνου, για τις οποίες μέχρι σήμερα υπάρχουν ελάχιστες ή καθόλου θεραπευτικές επιλογές. Σήμερα η Pfizer διαθέτει το μεγαλύτερο ποσοστό των επενδύσεών της για την έρευνα νέων φαρμάκων στην ανάπτυξη νέων αντικαρκινικών θεραπειών. Είναι αξιοσημείωτο ότι το 2010 παγκοσμίως η εταιρεία επένδυσε συνολικά για την έρευνα 9,4 δισ. δολάρια, από τα οποία ποσοστό μεγαλύτερο του 20% απορροφήθηκε στην ογκολογία. Το χαρτοφυλάκιο προϊόντων της Pfizer oncology είναι εντυπωσιακό για πολλούς λόγους. Θα σταθώ όμως ιδιαίτερα σε δύο τομείς που διαφαίνονται εξαιρετικά ελπιδοφόροι . Ο πρώτος τομέας είναι το ολοκληρωμένο πρόγραμμα κλινικής

ανάπτυξης για τον καρκίνο του μαστού και άλλους όγκους που μπορούν να εξαρτώνται από το μονοπάτι των κυκλινο-εξαρτώμενων κινασών (CDK) 4/6. Ο δεύτερος τομέας είναι η ανοσο-ογκολογία μέσω της οποίας στοχεύουμε στην ταχεία ανάπτυξη μοναδικών ανοσο-ογκολογικών προϊόντων.

Στη Pfizer ονειρευόμαστε τη μέρα που ο καρκίνος δε θα τρομοκρατεί και μόνο στο άκουσμά του και, κυρίως, δε θα προκαλεί πόνο, απώλεια, δυστυχία.

Στόχος μας είναι να μετατρέψουμε τον καρκίνο σε μια χρόνια ελεγχόμενη ασθένεια . Η άλλοτε «επάρατη» νόσος , δεν είναι ανίκητη.

Ανθή Αγγελοπούλου

Πηγή: naftemporiki.gr